

ใบงานอัตรณ์ที่ 2.3 ประวัติพระสาวก-สาวิกา ศาสนิกชนตัวอย่าง และชาดก

ตัวชี้วัดที่ 6 วิเคราะห์และประพุดิตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด (ส 1.1 ม. 2/6)

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์แบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ศาสนิกชนตัวอย่าง และชาดก เรื่องเล่า ตามที่กำหนดให้สัมพันธ์กันลงในช่องว่าง (จำนวน 12 ข้อ 10 คะแนน)

พระสารีบุตร	พระโมคคัลลานะ	นางชุชุตตรา	พระเจ้าพิมพิสาร	พระยาลิไท
พระมหาสมณเจ้า	พระพุทธเจ้า	ราโชวาทชาดก	มิตตวันทุกชาดก	พระอัสสชิ

1. ทรงผนวช ๖ ปีได้ทรงบำเพ็ญเพียรทางจิต จนเกิด ญาณ คือการหยั่งรู้ สิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริงจนรู้แจ่มแจ้ง สรุปลเป็นขั้นๆ คือ ยามต้น ทรงระลึกชาติหนหลังได้ ทรงได้ตาทิพย์ ทรงเกิดการรู้แจ้งที่สามารถทำลายกิเลสให้หมดสิ้นไปได้
2. ท่านมีนามเดิมว่า **อุบติสสะ** มีบิดาชื่อว่าวังคันตพราหมณ์ เป็นสาวกผู้มีปัญญามากรองและจากพระพุทธเจ้า และได้รับแต่งตั้งเป็นอัครสาวกเบื้องขวา
3. ได้ตั้งความปรารถนา 5 ประการและอยากให้พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จมาโปรดเมืองของตนและทรงเป็นพ่อที่ดี มีความรักลูกอย่างแท้จริง และเป็นผู้บำเพ็ญที่ดี มีความมั่งคั่งในพระรัตนตรัย
4. ได้รับมอบหน้าที่ให้ไปฟังธรรมแล้วกลับมาแสดงให้พระนางสามาวดีพร้อมด้วยบริวารฟังเป็นประจำ และได้รับการยกย่องว่า “เป็นเลิศกว่าอุบาสิกทั้งหลายในทางเป็นธรรมถก”
5. ท่านใช้อิทธิปาฏิหาริย์เป็นเครื่องมือชักจูงใจคนมีจิตวิญญูให้คลายจากความเห็นผิดและเป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ได้รับยกย่องว่าเป็นเลิศกว่าผู้อื่นในทางมฤตธรรม เป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้าย
6. ทรงเป็นพระราชโอรสของพระยาเลอไทย ทรงศึกษาวิชาขั้นต้นจากพระเถระชาวลังกาและพระองค์ทรงมีความรอบรู้ทั้งทางด้านศาสนา(ทรงนิพนธ์ไตรภูมิพระร่วง),การปกครอง,และอักษรศาสตร์
7. มีพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้ามนุษยนาคมานพ ทรงเป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและเจ้าจอมมารดาแพ และพระทรงมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
8. ชาดกที่มีสาเหตุจากความดีอื่น โง่เขลา และเห็นผิดเป็นชอบ จึงต้องทนทุกข์ทรมานมากเปรียบเสมือนเห็นกงจักรเป็นดอกบัว
9. การปกครองบ้านเมืองด้วยหลักทศพิธราชธรรม10 ประการ จะทำให้บ้านเมืองมีความสงบสุขร่มเย็นเพราะพระราชปกครองโดยธรรม เสมือนผลไม้มีรสชาติหวาน ถ้าปราศจากความเป็นธรรมไม้นั้นกลับมีรสขม
10. พระองค์ทรงวางรากฐานการศึกษาของคณะสงฆ์ไทย ทรงนิพนธ์ “นวโกวาท”และรจนานหนังสือวินัยมุขเล่ม 1-2-3, ธรรมวิจารณ์, ธรรมวิภาค, พุทธประวัติ แบบเรียนบาลีไวยากรณ์ เป็นต้น
11. ผู้ที่มีความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธเจ้าได้ถวายพระอุทยานเวฬุวันหรือสวนไผ่นอกเมืองให้เป็นวัดแห่งแรกในพระพุทธศาสนา เรียกว่า **เวฬุวัน**
12. ใครตอบว่า “พระพุทธเจ้าเป็นครูเป็นอาจารย์ของเรา เราประพุดติปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระองค์”แล้วอุบติสสะได้นำธรรมะดังกล่าวไปเล่าให้โกธิตะฟัง เมื่อได้ฟังแล้วได้บรรลุธรรมขั้นโสดาปัตติผลเช่นกัน